

REDACTIONEEL

O.F. Vos

Aan het einde van het jaar, het einde ook van een millennium, verschijnt de laatste Sneuper van deze eeuw, nummer 53 al weer. We hopen dat de inhoud u naar de zin is, uit de enquête bleek dat de meeste lezers er tevreden over zijn. De redactie doet steeds weer haar best maar is afhankelijk van de lezers, zonder het insturen van uw copy gaat het nu eenmaal niet. Wij hopen daarom maar dat u ook in de volgende eeuw uw verslagen van onderzoek, uw vragen en eventueel antwoorden blijft insturen.

Een goede jaarwisseling toegewenst en op naar het jaar 2000!

BESTUURLIJK

Voorzitter Gerard de Weger

De enquête is een succes geworden, maar liefst 102 leden stuurden hun formulier in. Sorry voor het verplichtende karakter maar dat was nodig om de vereniging optimaal te kunnen dienen. Er is heel veel informatie en materiaal aangeleverd. De uitwerking is gedaan door Tom Zijlstra en Reinder Tolsma, waarvoor dank!

Ook tot verrassing van ons als bestuur en redactie zijn er leuke conclusies te trekken. O.a. de reden van het lidmaatschap: de hoogste score kreeg "De Sneuper". De tweede de "genealogie" en derde "historie". Ook onze service, zoals onderzoekopdrachten voor de leden scoorde hoog. De diversiteit aan onderwerpen voor lezingen was heel bemoedigend en de redactie is ook heel blij met wat u aangaf als leesstof voor de Sneuper. Al met al heel bevredigend om optimaal u als leden betrokken te houden bij de vereniging. Mocht u ook nog uw formulier in willen sturen, graag, alle informatie is welkom.

DE ENQUÊTE

Aantal terugontvangen enquêtes: 102

Reden lidmaatschap:

1. Historie Dongeradelen	50
2. Genealogie de Dongeradelen	69
3. Het blad De Sneuper	84

Werkt u met een computer?

Ja: 64
(Nog) niet: een aantal

Hebt u een emailadres?

Ja: 31
(Nog) niet: een aantal

Welk genealogische programma gebruikt u:

Hazadata	29
Pro Gen	7
Zelfbouw	4
Gens Data	4
Brother's keeper	2
Family Tree Maker	1
Filemaker Pro1	
Walda	1

Maakt u gebruik van de mogelijkheid van onze service voor de leden om onderzoek te doen?

Ja: 17

Wat vind u van f 10,- per uur? Redelijk?

Ja: 72
Nee: 10 (kan wel f 15,-: 2x)
Geen mening: 12

Opmerkingen:

1. Wist niet dat dit bestond
2. Betaling afhankelijk van de aard van de werkzaamheden
3. Het is niets teveel
4. Is er ook verschil tussen leden en niet-leden?
5. Ben erg tevreden over verricht onderzoek

Welke lezing zou u willen horen en over welk onderwerp

28 onderwerpen genoemd

Welke artikelen wenst u in De Sneuper?

46 onderwerpen genoemd

LEDENNIEUWS

E. Smits

Op de valreep van en overgang tot het nieuwe millennium kunnen we ook deze keer weer een aantal leden verwelkomen.

We zijn blij dat het ledenbestand zo konstant blijft en er regelmatig mensen zijn die door hun belangstelling voor de historie de moeite nemen lid te worden van onze vereniging. Het blad is niet alleen voor de verstokte onderzoeker, maar de niet-onderzoeker kan er ook veel van zijn gading in vinden. Misschien eens een leuk geschenk!

Nieuw lid zijn geworden:

No 95 dhr. J. WESTRA, Triemsterloane 2, 9296 VA TRIEMEN.
tel. 0511-442038.

No 100 mevr. N. ZWART, Nieuwburg 99, 2135 AG HOOFDDORP.
tel. 023-5625085. E-mail: kwart@hetnet.nl
onderzoek naar fam. Zwart, de Jong en Haitsma
met aanverwanten in Oost- en Westdongeradeel.

No 102 dhr. W. MELLEMA, Antillenweg 62, 8931 BZ LEEUWARDEN.
tel. 058-2885753.

No 103 dhr. H. Streekstra, Roptawei 19, 9123 JA METSLAWIER
tel. 0519 - 242213. Onderzoek naar de families
Streekstra en Sipma

Bedankt als lid per 1-1-2000:

No 123 --- mevr. A.Geertsma te Zeist.

No 126 --- dhr. P.Kloosterman te Zuidlaren.

No 150 --- dhr. J.Sliep te Dokkum.

Vorig jaar op de ledenvergadering werd unaniem besloten om Internet op te gaan en sinds augustus van dit jaar zijn we er dan ook aanwezig. Onze zeer professionele homepage is dagelijks te vinden onder:

<http://www.angelfire.com/vt/sneuper>

<http://browse.to/sneuper>

het E-mail adres is: sneuper@angelfire.com

Heel veel bezoekers zijn er reeds - hetzij rechtstreeks of via de vele 'links' - geweest en hebben al of niet een bericht of vraag achtergelaten.

Nu is dat een goede zaak, maar op ons verzoek of er een lid is die dit voor de vereniging wil verzorgen is nog geen reactie gekomen.

De werkzaamheden zullen bestaan uit het bijhouden van de gegevens die door de redactie verstrekt worden en het uitlezen en printen van berichten die naar de redactie gefaxt of gestuurd moeten worden.

Dit kan per periode e.e.a. in overleg.

We willen graag z.sp.m. dat er een of meer personen zich hiervoor aanmelden, want het zou jammer zijn als we over moeten gaan tot een statische homepage. Bel eens met de redactie: tel 0519-294408.

We hopen op veel reacties!!!

Groeten en een rustige millenniumovergang en voor 2000 een gezonde voortzetting met uw hobby.

INTERNET NIEUWS

E. Smits

Er komen zo langzamerhand heel wat bezoekers op onze homepage - gemiddeld zo'n 10 per dag - die al of niet bewust zoeken naar gegevens of vragen hebben om hun onderzoek voort te kunnen zetten.

Wij willen daarom nog eens iedereen op het hart drukken, dat leden met een eigen homepage met genealogische gegevens, ons een e-mail sturen met het Internet-adres. Ze kunnen dan door ons, indien gewenst, gelinked worden.

Op deze manier kunnen vele anderen geholpen worden en zelf kunt u er ook baat bij hebben.

Eveneens willen we via deze weg ook nog even een spelregel duidelijk maken:

Er is een **gastenboek**, maar het blijkt dat dit nog teveel gebruikt wordt als vraagbaak en dat is niet de bedoeling. Het gastenboek is ervoor uw commentaar, opmerkingen en der-gelijke te plaatsen.

Wij willen u vragen om **alleen** het **bulletinboard** te gebruiken voor uw vragen die mede door anderen gelezen en eventueel beantwoord kunnen worden. De redactie zal regelmatig de bulletinboardgegevens nalopen en indien nodig gratis plaatsen in het verenigingsblad.

Voor vragen en opdrachten rechtstreeks aan de redactie maakt u gebruik van een e-mail naar ons eigen adres.

Opdrachten c.q. onderzoeken waar vergoeding voor ver-schuldigd is dienen schriftelijk aan de redactie gericht te worden.

Enkele berichten uit ons internet-bestand:

1. **cathy l. bontekoe** uit Raleigh, NC/USA zoekt informatie

over Gerrit Bontekoe gehuwd met Antje (S)Zwart, welke met hun twee zonen Peter en Martin geëmigreerd zijn naar de USA in 1888.

2. bram meijer uit Nederland zoekt gegevens en/of mensen die belangstelling hebben voor de Noord-Friesche Locaal Spoorweg maatschappij.

3. ahj wetting zoekt mensen met dezelfde naam uit de omgeving Franeker.

4. nienek zwart uit Nederland zoekt gegevens van Trientje Pel gehuwd met Haaije Oenes Huizinga ca 1877 in Oost-dongeradeel. Haar ouders waren Meinte Pel en Grietje Alberts.

Hieronder een aantal statistische gegevens betreffende onze homepage.

Startdag: 6 juli 1999

Aantal bezoekers tot nu 29 november toe: 996

Hoe gevonden: familie (40%) - geschiedenis (40%) - archief-onderzoek (20%) - dongeradeel - sneuper

Vanuit welke landen: Nederland 298, onbekend 252, Amerika 55, Canada 11, België 7, Australië 5

Bezoeken per maand: juli 2, augustus 150, september 203, oktober 202, november 165

Bezoeken worden gebracht op alle dagen van de week, de donderdag is het minst populair, andere dagen evenredig.

Voor reacties op bovenstaande graag t.a.v. de redactie

Van ons lid dhr. Hans Zijlstra uit Amsterdam ontvingen we via ons gastenboek de hiervolgende reactie:

"- Goed begin van een digitale ontmoetingsplaats voor de Sneupers! Redenen om terug te komen zouden zijn: regelmatig toevoegen van nieuwe indexen en bv. een maandelijks verhaal uit de geschiedenis van de regio. Zet bv. leuke verhalen uit oude Sneupers op het web. Unieke informatie levert zeker veel bezoek op. Je zou ook een oproep voor interessante verhalen over NO-Friesland kunnen plaatsen. Informatie over oude gebruiken en beroepen zou ook erg aardig zijn. En natuurlijk moet iedereen lid worden om echt op de hoogte te blijven! "

Ons lid Frits Houwaart maakte van de gelegenheid gebruik om zijn eigen homepage en emailadres bekend te maken:

<http://www.xs4all.nl/~a3vd/frits>

email: a3vd@xs4all.nl

Van ons lid Klaas Jansen uit Zwitserland.

"- Leuk dat er nu een contactmogelijkheid is voor verre leden. Veel succes met het tijdschrift (in elk nummer vind ik wel wat van mijn gading).

KWARTIERSTAAT VAN JELSKE HAANS ROS

Reinder H. Postma

Inleiding

In 1984 begon ik met het uitzoeken van mijn kwartierstaat. Via de burgerlijke stand is het geen grote klus om de hoofdlijnen tot ca. 1800 uit te zoeken. Al snel kwam ik Jelske Haans (* voor 1800) tegen die met Gerrit Luinstra trouwde. Ten tijde van haar huwelijk woonde ze in Augsbuurt maar daar was ze niet gedoopt. Ook in de andere doopboeken van Kollumerland kwam ze niet voor.

Toen rond 1850 haar laatste kind trouwde was ze daarvan nog getuige. Elf jaar later overleed haar eerste kind, in de acte stond: de ouders beide overleden.

Het overlijden van Jelske was maar tot elf jaar nauwkeurig bekend. Op zeker moment heb ik alle akten uit die elf jaar doorgenomen om verschrijvingen uit te sluiten. Ik vond haar niet in Kollumerland. Ook in omliggende gemeenten vond ik geen informatie.

Dit voorjaar vond achterneef Bareld Luinstra uiteindelijk het antwoord: ze was in Driesum overleden en ingeschreven als Gelske Haans Ros, geboren te Akkerwoude etc.

Mevrouw Houkes uit Assen had in het verleden veel gegevens van Dantumadeel geklapperd en kon me een groot stuk kwartierstaat leveren. Daarmee gaan de gegevens van Jelske in deze tak van de familie nu merkwaardig genoeg het verst terug in de tijd.

Omdat deze Jelske mijn gedachten bij het sneupen ongeveer 15 jaar in meer of mindere mate heeft beheerst, wil ik u de gegevens niet onthouden. Aanvullingen op de gegevens zijn van harte welkom.

- I -

1 Jelske Haans Ros, daglonersche, geboren te Akkerwoude in het jaar 1784, overleden te Driesum op 3 juni 1860, 76 jaar oud.

Jelske is getrouwd te Augsbuurt op 27 mei 1804 voor de kerk met Gerrit Luinstra, geboren op 'T Veen onder Westergeest op 18 mei 1783, gedoopt te Westergeest op 22 juni 1783, overleden te Kollum op 20 december 1831, 48 jaar oud, zoon van Geert Gerrits Luinstra en Sjoukje Reits.

-- II --

2 Johaan Fokkes, geboren te Valom, gedoopt te Damwoude op 15 februari 1739, wonende te Akkerwoude.

Johaans is getrouwd te Burgum op 19 juli 1767 voor de kerk met
3 Aaltje Sijtzes, geboren te Bergum op 19 november 1748.

Uit dit huwelijk:

- Sijtze Haans Ros, dagloner en koopman, geboren in het
jaar 1770, overleden te Murmerwoude op 27 augustus
1857, 87 jaar oud.
Sijtze neemt in 1811/1812 in Murmerwoude de naam Ros
aan als familienaam.
- Fokke Haans, geboren te Valom rond 1775.
- Jelske Haans Ros, geboren te Akkerwoude in het jaar
1784, zie 1.

-- III --

4 Foocke Liepkes, arbeider, geboren te Valom, gedoopt te
Dantumawoude op 23 mei 1706, wonende te Valom. Foocke is
getrouwd rond 1730 met

5 Taetske Johaans, geboren rond 1710.

Uit dit huwelijk:

- Antie Fokkes, geboren te Valom, gedoopt te Damwoude
op 7 februari 1734.
- Liepke Fokkes (Westra), gedoopt te Dantumawoude op 15
januari 1736, overleden aldaar op 14 september 1811, 75
jaar oud.
- Johaans Fokkes, geboren te Valom, gedoopt te
Damwoude op 15 februari 1739, zie 2.
- Jelske Fokkes, geboren te Valom, gedoopt te Dantu-
mawoude op 11 juni 1741.
- Lubbert Fokkes, gedoopt te Damwoude op 5 november
1745, overleden te Kuikhorne voor 31 maart 1774,
hoogstens 28 jaar oud.
- Jetske Fokkes, gedoopt te Damwoude op 8 juni 1749.

-- IV --

8 Liepke Foockes, geboren rond 1670, wonende te Valom en te
Dantumawoude, overleden te Damwoude op 23 mei 1727, ongeveer
57 jaar oud. Liepke is getrouwd rond 1699 met

9 Antie Lubberts, afkomstig uit Valom, geboren rond 1675,
overleden te Dantumawoude op 10 februari 1741, ongeveer 66
jaar oud.

Uit dit huwelijk:

- Auck Liepkes, gedoopt te Damwoude op 23 februari
1700, wonende te Murmerwoude, overleden na 1740,
minstens 40 jaar oud.
- Griet Liepkes, geboren te Valom, gedoopt te Dam-
woude op 4 november 1703.

- Foocke Liepkes, geboren te Valom, gedoopt te Dantuwoude op 23 mei 1706, zie 4.
- Lubbert Liepkes, arbeider, geboren te Valom, gedoopt te Damwoude op 13 april 1710, wonende te Murmerwoude en te Akkerwoude, overleden te Valom voor 1749, hoogstens 39 jaar oud.
- Gerrit Liepkes, gedoopt te Damwoude op 18 maart 1714.
- Bieukje Liepkes, geboren te Valom rond 1715, gedoopt te Oenkerk op 3 september 1756.

-- V --

16 Focke Liepckes, gedoopt te Dokkum op 17 november 1644.
 Zijn zoon bij een onbekende vrouw:
 - Liepke Foockes, geboren rond 1670, zie 8.

-- VI --

32 Liepcke Fockes, kuipersgezel, geboren rond 1615, wonende te Dokkum. Liepcke was gehuwd met
 33 Geeske Luytiens.
 Uit dit huwelijk:
 - Focke Liepckes, gedoopt te Dokkum op 17 november 1644, zie 16.
 - Luytien Liepckes, gedoopt te Dokkum op 11 oktober 1646.
 - Jan Liepckes, geboren rond 1648.

TWEE KWARTIERSTATEN

S.A. Bijker

Tegelijk met het enquêteformulier stuurde ons lid, de heer S.A. Bijker te Assen, twee kartierstaten op: die van zijn vrouw Maaïke Ikes Hoekstra en zijn eigen. Ze staan beide hiernaast afgedrukt. Vermeld kan nog worden dat de beide kwartierdragers op 30 maart 1955 in Kollum getrouwd zijn.

Kwartierslaaf van Sieds Atzes Bijker

<p>Atze Jans Bijker ⁸</p>	<p>Sijtze Heines Kempenaar ¹⁰</p>	<p>Hendrik Johanneszn Borger ¹²</p>	<p>Gerrit Taedes Kootstra ¹⁴</p>
<p>* 2 jan 1840 Buitenpost * 9 dec 1887 Westergeest</p>	<p>* 27 dec 1845 Kollumerzwaag + 18 mei 1888 Kollumerzwaag</p>	<p>* 31 mei 1839 Surhuisterveen + 6 nov 1888 Opende</p>	<p>* 12 aug 1843 Twijzel + 11 apr 1889 Kooten</p>
<p>IJtje Sydsus Steringa ⁹</p>	<p>Wijtske Rinderts Triemstra ¹¹</p>	<p>Elske Boernds Breehaaar ¹³</p>	<p>Hendrikje Piebes Kempenaar ¹⁵</p>
<p>* 17 feb 1845 Westergeest + 13 feb 1940 Rouveen</p>	<p>* 24 jan 1850 Buitenpost + 8 dec 1930</p>	<p>* 30 jan 1847 Doezum + 12 mei 1892 Opende</p>	<p>* 6 jul 1848 Kollumerzwaag + 10 dec 1932 Kooten</p>
<p>x 16 mei 1878 Kollumerland</p>	<p>x 26 mei 1877 Achtkarspelen</p>	<p>x 19 feb 1870 Achtkarspelen</p>	<p>x 18 nov 1876 Buitenpost</p>
<p>Sieds Atzes Bijker ⁴</p>	<p>Grietje (Kieke) Sijtzes Kempenaar ⁵</p>	<p>Sjoenwe Hendriks Borger ⁶</p>	<p>Aaltje Gerrits Kootstra ⁷</p>
<p>* 18 feb 1879 Triemen + 24 sep 1935 Triemen x 23 mei 1903 Kollumerland</p>	<p>* 17 jan 1880 Kollumerzwaag + 28 mrt 1951 Kollum</p>	<p>* 2 nov 1882 Opende + 29 nov 1918 Drogeham x 17 mei 1906 Achtkarspelen</p>	<p>* 18 mei 1885 Kooten + 13 dec 1918 Drogeham</p>
<p>Atze Siedszn Bijker ²</p>	<p>Hendrikje Sjoenwes Borger ³</p>		
<p>* 19 mrt 1904 Westergeest x 18 mei 1929 Kollum</p>	<p>* 8 nov 1906 Oostermeer + 20 okt 1962 Surhuisterveen</p>		
<p>Sieds Atzes Bijker ¹</p> <p>* 30 mrt 1930 Triemen</p>			

Kwartierstaat van Maaïke Ikes Hoekstra

<p>Yke Pieters Hoekstra 8</p> <p>* 14 nov 1822 Zwaagwesteinde + 6 jul 1896 Zwaagwesteinde</p>	<p>Willel Arnolduszn Ruisch 10</p> <p>* 21 jan 1821 Akkerwoude + 30 jul 1886 Veenwouden</p>	<p>Jan Hendriks Hogendijk 12</p> <p>* 24 apr 1843 Ferwerd + 20 jan 1909 Ferwerd</p>	<p>Anne Wiegers de Jong 14</p> <p>* 30 sep 1835 Akkerwoude + 22 sep 1913</p>
<p>Sjoukje Jans de Roos 9</p> <p>* 26 aug 1828 Zwaagwesteinde + n 1892</p> <p>x 20 mei 1852 Dantumadeel</p>	<p>Minke Theunis Veenstra 11</p> <p>* 8 sep 1826 Burgum + 17 jul 1891 Noordbergum</p> <p>x 9 mei 1850 Burgum</p>	<p>Tytje Gerbens Reitsma 13</p> <p>* 6 feb 1843 Marrum + 6 mrt 1911 Ferwerd</p> <p>x 27 mei 1865 Ferwerderadeel</p>	<p>Elkje Daniëls Huijzinga 15</p> <p>* 8 sep 1845 Murmerwoude +</p> <p>x 18 mei 1871 Dantumadeel</p>
<p>Pieter Ykes Hoekstra 4</p> <p>* 1 jun 1853 Zwaagwesteinde + 13 dec 1929 Veenwoudsterwal</p> <p>x 10 mei 1877 Rinsumageest</p>	<p>Antje Willems Ruisch 5</p> <p>* 5 apr 1851 Akkerwoude + 23 nov 1931 Veenwoudsterwal</p>	<p>Gerben Jans Hogendijk 6</p> <p>* 25 mei 1871 Ferwerd + 17 jun 1950 Akkerwoude</p> <p>x 10 mei 1899 Dantumadeel</p>	<p>Maaïke Annes de Jong 7</p> <p>* 29 apr 1873 Akkerwoude + 30 jul 1965 Kollumerzwaag</p>
<p>Ike Pieters Hoekstra 2</p> <p>* 2 nov 1892 Veenwoudsterwal + 5 apr 1982 Leeuwarden</p> <p>x 14 mei 1925 Murmerwoude</p>		<p>Elkje Gerbens Hogendijk 3</p> <p>* 5 aug 1902 Akkerwoude + 18 dec 1977 Leeuwarden</p>	
<p>Maaïke Ikes Hoekstra 1</p> <p>* 17 dec 1926 Veenwoudsterwal</p>			

ONFOLLINGEN KERTIERSTEAT RUYSCH

Ruysch

J. Meems

524 Jonker Arend Freys van Dolre. Yn'e regearing fan Amersfoart 1517-43; boargemaster yn 1522; skepen 1526, 31, 33, 42; segelbewarder fan Amersfoart 1543.

525 Jonkfrouwe Antonia Bot van Scherpenzeel.

- 1.048 Jonker Jacob Freys van Dolre. Yn 1481 beliend mei Voorbroeck; by it weromlûken fan syn omke Jacob yn'e ried fan Amersfoart 1478; boargemaster fan Amersfoart yn 1484, 88, 91, 94, 97, 1500, 02, 25 en 1530; skepen 1486, 90, 92, 96, 98, 1502, 09, 28; richter en skout yn 1525; hy waard extra-ordinaris yn'e ried fan'e "Edele Hove van Utrecht" 2 april 1530-1531; yn 1527 as ien fan de wichtichsten fan'e ried nei Utert om in skeel mei de biskop by te lizzen; stoarn yn 1533.
- 1.049 Alijd van Welschoten.
- 1.050 Jonker Volquin Bot van Scherpenzeel.
- 1.051 Jonkfr. Alijd van de Water.
- 2.096 Jonker Dirck Freys van Dolre.
- 2.097 Deliane Hooft.
- 4.192 Jonker Jacob Freys van Dolre. Yn 1582 richter te Rhenen; riedsman fan de biskop fan Utert; beliend mei Voorbroeck.
- 4.193 Jonkfr. Janne van Abcoude van Meerten. Stoarn te Wijhe yn 1548.
- 4.194 Luman Hooft.
- 8.384 Jonker Dirk Freys van Dolre. Rjochter te Rhenen yn 1440; skepen 1442, 44, 46.
- 8.385 Jonkfr. Alijt van Menninck.
- 16.768 Jonker Hendrik Freys van Dolre van Strooywijck. Yn 1396 beliend mei Ubelschoten; dêrnei naam hy de namme Ubelschoten oan.
- 16.769 Hillegonda van Strooiwyck.
- 16.770 Jonkh. Jacob Menninck hear fan Voorbroeck. Skout fan Amersfoart en Eemsland.
- 16.771 Jonkfr. Belia Pyll.
- 33.536 Jonkh. Evert Freys. Yn 1388 richter te Rhenen; yn 1398 beliend mei Leersum; yn 1395 riedsman fan de biskop fan Utert.
- 33.537 Jonkfr. van Dolre.

- 33.542 Jonkh. Peter Pyl.
- 33.543 Jonkfr. Alijd van Woudenburg.
- 67.074 Jonker Berend van Dolre.
- 134.148 Jonker fan Dolre. Basterdsoan fan Willem III.
- 268.296 Willem III van Avesnes. Greve fan Hollân en Henegouwen; berne yn Valenciennes 1286; stoarn 1337.
- 268.297 Earste relaasje jonkfr. van Dolre. Troud mei Johanna van Valois; berne 1294; stoarn 1342; omkesizzer fan de Frânske kening.
- 536.592 Jan II van Avesnes. Greve fan Henegouwen en Hollân; berne ca. 1247; stoarn 1304; troude 1270/71.
- 536.593 Philippine van Luxemburg. Stoarn 1311.
- 1.073.184 Jan I van Avesnes. Berne ca. 1218 te Houffaline; stoarn 1257.
- 1.073.185 Aleida van Holland. Ca. 1225; stoarn 1284.
- 1.073.186 Hendrik II (De Blonde) van Luxemburg.
- 1.073.187 Margareta van Bar.
- 2.146.368 Bouchard van Avesnes. Berne ca. 1182; is kanto fan de N.D. de Laon; subdiaken en tresorier fan it kapittel fan Doornik.
- 2.146.369 Margaretha van Constantinopel. Berne 1202; stoarn 10-2-1280; 2e houlik Guillaume II van Dampierre, hear fan Dampierre, connétable fan Champagne, soan fan Guy II, troch houlik seigneur de Bourbon de Bourbon.
- 2.146.370 Floris IV. Berne 1210; stoarn 1284; greve fan Hollân; koft in hôf te Den Haag, it lettere grevenhûs (ridderseal).
- 2.146.371 Machteld van Brabant. Sûnt 1224 grevinne fan Hollân; stoarn 22-12-1267; begroeven yn it troch harsels stifte kleaster Loosduinen; har earste houlik wie mei Hendrik II v.d. Palts.
- 4.292.740 Willem I. Greve fan Hollân; stoarn 1222; ferneamd nei de broer fan syn mem, de Skotse kening Willem de Liuw.
- 4.292.741 Earste houlik Aleid van Gelre. Berne ca. 1187; stoarn 12-2-1218; twadde houlik Maria van Brabant; widdo fan keizer Otto IV; stoarn 1260.

Sjoch ek: De Sneuper, nrs. 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 50.

IN EZUMATIL KLONK: "BLIJF STAAN OF IK SCHIET"

H. Hietkamp

Casper Hansen, afkomstig van Leeuwarden, woonde met zijn vrouw in Ezumatil (Ezumazijl, red.), in de grietenij Oostdongeradeel. Casper was daar aangesteld als cherger en moest controle houden op de invoer van goederen. Casper had al een hele tijd een vete met een pachter Arjen van Helder. De vete zal ongetwijfeld over de belastingen zijn gegaan. Van de zijde van Arjen van Helder was er een advocaat in de arm genomen, namelijk Dr. Hoorn. Op zijn verzoek ging de executeur met enige assistenten van het Nedergerecht van Oostdongeradeel naar het huis van Casper. Ze moesten aldaar executie doen van een vonnis van het Nedergerecht, waarschijnlijk om goederen in beslag te nemen. Dat vond plaats op 2 mei 1727.

Jan Alberts Holwerda, Ype Ates en Gyliam Michiels, respectievelijk executeur en assistenten gingen naar Ezumatil naar het huis van Casper. Casper en zijn vrouw genoten van de voorjaarszon en leunden over de benedendeur van hun huisje. Ze hadden een ruim uitzicht. In de verte zagen ze de dienaars van het Gerecht aankomen. Toen het drietal op een afstand van ongeveer 20 roeden (bijna 80 meter) waren gekomen vanaf zijn woning, stond voor Casper de zaak vast. Hij zou zijn huisje en goederen verdedigen. Hij liep naar de kamer en haalde zijn snaphaan te voorschijn. Hij legde het wapen over de onderdeur en riep luid en duidelijk: "Blijf staan of ik schiet zodat je de damp uit de hals vliegt". Dat was krasse taal en Jan Holwerda zag dat het wapen op hem gericht was. Caspers vrouw probeerde haar man te sussen en pakte het wapen vast, maar Casper duwde haar hand weg. Hij richtte opnieuw op de executeur. Die werd bang en besloot niet verder te gaan. Hij keerde met zijn assistenten terug naar Metslawier.

Casper werd later toch in hechtenis genomen. Hij had geen geld om een advocaat te nemen en daarom vroeg hij toestemming om op Landskosten te mogen procederen. In het dossier zat het volgende briefje:

"Casper Hansen, 's Lands havenchercher verklaarde dat hij geen vaste goederen besit op diesvolgens niet in staat is eenige procederen tegen mij Procureur-Generael als klager te sustineren vervolgens versoekende sulx op 's Lands kosten te

mogen doen.
Actum den 27 juny 1727.

Er onder was geschreven:
Verklare diet bovenstaende in waarheid te bestaen. Met
veersoeke dit alles op lans kosten maag geschiede.
W,g, Casper Hansen.

Casper had ook enige pasquillen (een geschrift om iemand te
bespotten of belachelijk te maken) opgehangen, gericht tegen
de pachter Arjen van Helder. Een transcriptie van de tekst
volgt hier.

*Huijt om huijt niet Arijen van Helder. Arijen van Helder is
Judas van mij een leijder en bedrieger van pachters sarjes en
borgerij verrader van Land en kerck. Godt geef de duivel loon
na sijn werk.*

Een ander briefje bevatte de volgende tekst:

*Gij sult U naesten lefhebben als als U zelven sijt de
schriefft niet Arijen Pyters van Helder. Om eenen diepen put
te graven siet men Arijen Pyters van Helder met sijn schellum
stukken op nieu al meer slaven maar ik hoop Godt sal geve dat
hij ook mach in die put vergaan die hij mij te graven heeft
vangen aan dat gaat dat hij haadde voor genomen mij te doen
dat hoop ik sal op sijn kop komen dat gaat dat hij doet
overal hoop ik dat op sijn kop noch reijs kome sal. Als het
de Almachtige belieft een eerlijk man die het afscheurt pas
op.*

Het Nederlands van Casper was niet al te best, maar de
bedoeling van het geschrift was duidelijk.
Casper kwam voor het Hof van Friesland. Hij bekende wel het
geweer te hebben gericht, maar er zat niets in. Het was
ongeladen en dus niet gevaarlijk zei Casper. Het Hof nam het
hem wel kwalijk en hij werd veroordeeld tot een jaar
verbanning uit de provincie. De uitspraak werd gedaan op 12
juli 1727.

Dossier 1429 Hof van Friesland.

KWARTIERSTAAT VAN JOHANNES WIJBENGA

Reinder H. Postma

Inleiding

Enkele jaren geleden heb ik de parenteel Hiemstra afgerond en uitgegeven. Enkele personen in die parenteel gingen een relatie aan met nakomelingen van Salomon Levy uit Zwaagwesteinde.

Mijn zwager komt ook uit Zwaagwesteinde en we vermoedden daar veel van zijn voorouders. Daarbij vroeg ik me af of hij misschien ook van Salomon Levy afstamde.

De uitkomst was verrassend: hijzelf stamde niet van Salomon, een van zijn voorouders had wel een broer en een zus die met een kind van Salomon Levy trouwden. Indirect was de relatie er dus wel. Daarbij woonden de verschillende families vrijwel zeker erg dicht bij elkaar.

Een ander resultaat was dat de voorouders Heidstra in de kwartieren voorkwamen - die tref ik in mijn eigen familie ook aan - dus onderlinge verwantschap was een feit. Nog verder trof ik meer gezamenlijke voorouders in Veenklooster aan.

Een andere bijzondere uitkomst was de afstamming "Wijbenga" - de Wijbenga's uit Zwaagwesteinde zijn vrijwel zeker allemaal lid van een grote familie die al rond 1600 de naam Wijbenga droeg en bekend werd door het Wijbengaleen uit Bolsward. Deze informatie kwam ik onder andere op het spoor door hulp van M. Haijema uit Assen en H. Dijkstra uit Leeuwarden.

Van Haijema kreeg ik trouwens nog twee uitvoerige kwartierstaten betreffende de voorouders van mijn zwager. Die gegevens zijn nog niet allemaal in de navolgende kwartieren verwerkt maar dus wel bekend.

Deze publicatie is vooral bedoeld om anderen te informeren over het geslacht Wijbenga in relatie tot Salomon Levy en het geslacht Heidstra. Mocht iemand aanvullingen hebben, dan zijn die van harte welkom. (In het Kamminganummer treft u het geslacht Wijbenga ook aan in de kwartierstaat. De hier verwerkte gegevens gaan nog verder terug dan in dat nummer.)

-- I --

1 Johannes Wijbenga, timmerman en stoffeerder, geboren te Zwaagwesteinde op 9 november 1944, wonende aldaar.

Johannes is getrouwd te Veenwouden op 3 september 1970 met Willemke Postma, lerares, geboren te Ee op 24 september 1946, wonende te Zwaagwesteinde, dochter van Wiebe Postma en

Sijke Hiemstra.

-- II --

2 Riemer Wijbenga, geboren te Zwaagwesteinde op 16 juni 1907, overleden te Leeuwarden op 13 augustus 1987, 80 jaar oud. Riemer was gehuwd met

3 Elisabeth Hoekstra, geboren te Zwaagwesteinde op 20 oktober 1910, overleden te Veenwouden in het jaar 1998, 88 jaar oud.

Uit dit huwelijk:

- Johannes Wijbenga, geboren te Zwaagwesteinde op 9 november 1944, zie 1.

-- III --

4 Johannes Wijbenga, koopman, geboren te Zwaagwesteinde op 24 december 1870, overleden aldaar op 8 april 1940, 69 jaar oud. Johannes is getrouwd te Dantumadeel op 12 december 1896 met

5 Hanskje Lourens, geboren te Zwaagwesteinde op 27 oktober 1873, overleden op 25 maart 1922, 48 jaar oud, acte 84

Uit dit huwelijk:

- Riemer Wijbenga, geboren te Zwaagwesteinde op 16 juni 1907, zie 2.

6 Gerben Hoekstra, kastelein, geboren te Zwaagwesteinde op 22 april 1867, wonende aldaar, overleden te Leeuwarden op 17 maart 1924, 56 jaar oud. Gerben is getrouwd te Dantumadeel op 9 mei 1895 met

7 Akke Brouwer, geboren te Zwaagwesteinde op 28 juni 1873, overleden aldaar op 17 maart 1934, 60 jaar oud, acte 23

Uit dit huwelijk:

- Elisabeth Hoekstra, geboren te Zwaagwesteinde op 20 oktober 1910, zie 3.

-- IV --

8 Riemer Wijbenga, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1840, overleden in het jaar 1900, 60 jaar oud. Riemer is getrouwd te Dantumadeel op 28 mei 1868 met

9 Sijke Zuidema, overleden na 1896, acte 46

Uit dit huwelijk:

- Johannes Wijbenga, geboren te Zwaagwesteinde op 24 december 1870, zie 4.

10 Anne Lourens, dagloner, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1850, overleden na 1896, minstens 46 jaar oud. Anne is eerder getrouwd te Dantumadeel op 17 juni 1871 met Johanna Jans Zuidema, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1850, overleden voor 1873, hoogstens 23 jaar oud, dochter van Jan

Johannes Zuidema en Grietje Hendriks Veenstra. Anne is getrouwd te Dantumadeel op 5 juli 1873 (2) met 11 Wytske van der Heide, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1851, overleden na 1896, minstens 45 jaar oud.

Uit dit huwelijk:

- Hanskje Lourens, geboren te Zwaagwesteinde op 27 oktober 1873, zie 5.

12 Auke Pieters Hoekstra, landbouwer, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1816. Auke is eerder getrouwd voor 1856 met Grietje Heerkes de Vries, overleden voor 1856. Auke is getrouwd te Dantumadeel op 25 december 1856 (2) met

13 Evertje Meints Idema, dienstmeid, geboren te Kollum in het jaar 1835, wonende te Zwaagwesteinde.

Uit dit huwelijk:

- Gerben Hoekstra, geboren te Zwaagwesteinde op 22 april 1867, zie 6.

-- V --

16 Brant Wijbenga, geboren te Zwaagwesteinde op 9 februari 1815. Brant is getrouwd te Dantumadeel op 16 juni 1839 met 17 Fokje Lourens, geboren te Zwaagwesteinde op 7 januari 1821.

Uit dit huwelijk:

- Riemer Wijbenga, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1840, zie 8.

18 Johannes Femmes Zuidema, inlands kramer, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1810, overleden voor 4 februari 1860, hoogstens 50 jaar oud. Johannes is getrouwd te Dantumadeel op 24 februari 1833 met

19 Antje Roels de Vries, geboren te Optwijzel op 1 mei 1811, gedoopt te Twijzel op 26 mei 1811, acte 2

Uit dit huwelijk:

- Sijke Zuidema, zie 9.

20 Lieuwe Lourens, kramer, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1823. Lieuwe is later getrouwd te Dantumadeel op 11 mei 1861 met Klaaske Jerrits Koning. Lieuwe is getrouwd te Dantumadeel op 16 mei 1846 (1) met

21 Anskje Postma, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1821, acte 25

Uit dit huwelijk:

- Anne Lourens, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1850, zie 10.

22 Bauke van der Heide, dagloner en arbeider, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1815. Bauke is getrouwd te Dantumadeel op 31 maart 1839 met

23 Japke Veenstra, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1814.

Uit dit huwelijk:

- Wytske van der Heide, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1851, zie 11.
24 Pieter Gerbens Hoekstra, overleden voor 1856. Pieter was gehuwd met
25 Eelkje Heines, overleden voor 1856.
Uit dit huwelijk:
- Auke Pieters Hoekstra, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1816, zie 12.
26 Meint Idema. Meint was gehuwd met
27 Jacoba Dijkstra.
Uit dit huwelijk:
- Evertje Meints Idema, geboren te Kollum in het jaar 1835, zie 13.

-- VI --

32 Riemer Wijbenga, geboren te Zwaagwesteinde op 1 mei 1785. naamsaanninge in Zwaagwesteinde. Riemer is getrouwd te Dantumawoude op 20 mei 1810 met
33 Antje Elzinga, geboren rond 1790, wonende te Kollumerzwaag, overleden te Zwaagwesteinde op 8 september 1856, ongeveer 66 jaar oud.
Uit dit huwelijk:
- Brant Wijbenga, geboren te Zwaagwesteinde op 9 februari 1815, zie 16.
34 Anne Lourens, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1794. Anne is getrouwd te Dantumadeel op 15 mei 1819 met
35 Wypkjen de Jong, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1797, overleden aldaar op 15 september 1826, 29 jaar oud.
Uit dit huwelijk:
- Fokje Lourens, geboren te Zwaagwesteinde op 7 januari 1821, zie 17.
- Lieuwe Lourens, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1823, zie 20.
36 Femme Johannes Zuidema. Femme was gehuwd met
37 Janke Klazes.
Uit dit huwelijk:
- Johannes Femmes Zuidema, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1810, zie 18.
38 Roel Douwes de Vries, geboren rond 1778, wonende te Optwijzel. Roel was gehuwd met
39 Aafke Benjamins, winkeliersche, wonende te Optwijzel.
Uit dit huwelijk:
- Antje Roels de Vries, geboren te Optwijzel op 1 mei 1811, gedoopt te Twijzel op 26 mei 1811, zie 19.
40 =34 (Anne Lourens)
41 =35 (Wypkjen de Jong)
42 Wijbe Johannes Postma, dagloner. Wijbe is getrouwd te Mairie Veenwouden op 27 mei 1815 met

43 Hebeltje Andries Wagenaar.

Uit dit huwelijk:

- Anskje Postma, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1821, zie 21.

44 Klaas Heidstra, geboren rond 1773. Klaas neemt in 1811 de naam Heidstra aan als familienaam. Klaas was gehuwd met

45 Wytske Westra.

Uit dit huwelijk:

- Bauke van der Heide, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1815, zie 22.

46 Yde Sijes Veenstra. Yde was gehuwd met

47 Foekje Harkes Veenstra.

Uit dit huwelijk:

- Japke Veenstra, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1814, zie 23.

-- VII --

64 Brant Minnes Wybenga, gedoopt te Damwoude op 29 december 1748. Naamsaanne in Veenwouden. Brant is daarnaast getrouwd rond 1767 (1) met Aaltje Pieters, overleden voor 26 mei 1780. Brant is daarnaast getrouwd te Wouterswoude op 18 juli 1779 voor de kerk (2) met

65 Meiske Riemers.

Uit dit huwelijk:

- Akke Brants, geboren te Zwaagwesteinde op 26 mei 1780.
- Minne Brants Wibinga, geboren te Zwaagwesteinde op 9 september 1782. Naamsaanne in Damwoude
- Riemer Wijbenga, geboren te Zwaagwesteinde op 1 mei 1785, zie 32.
- Lolke Brants, geboren te Zwaagwesteinde op 26 augustus 1791.
- Gertje Brants, geboren te Zwaagwesteinde op 12 mei 1793.
- Lieuwe Brants, geboren te Zwaagwesteinde op 12 november 1795.
- Cornelis Brants, geboren te Zwaagwesteinde op 20 augustus 1799.

66 Hendrik Elzinga, gedoopt te Eestrum op 1 mei 1748, wonende te Munnekezijl en te Zwaagwesteinde, overleden aldaar op 1 november 1819, 71 jaar oud. Naamsaanne in Zwaagwesteinde. Hendrik is getrouwd te Driesum op 17 november 1782 voor de kerk met

67 Baukjen Tjeerds, arbeidster en winkeliersche, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1757, overleden aldaar op 22 mei 1827, 70 jaar oud.

Uit dit huwelijk:

- Oatske Hendriks Elzinga, koopvrouw en landbouwer-
sche, geboren te Zwaagwesteinde op 27 april 1788,
overleden aldaar op 31 december 1872, 84 jaar oud.
Oatske is getrouwd te Dantumawoude op 22 maart 1807 met
Theunis de Bruin, geboren te Niezijl op 15 maart 1788,
overleden te Zwaagwesteinde op 29 mei 1875, 87 jaar
oud, natuurlijke zoon van Salomon Levy en Fokje
Theunis.

- Antje Elzinga, geboren rond 1790, zie 33.

- Geert Hendriks Elzinga, arbeider, geboren te Zwaag-
westeinde in juni 1793, overleden aldaar op 9 april 1859, 65
jaar oud. Geert is getrouwd te Zwaagwestein-de op 27 mei 1815
met Aaltje de Bruin, geboren te Zwaagwesteinde rond 1
november 1793, overleden aldaar op 18 juni 1847, 53 jaar oud,
natuurlijke dochter van Salomon Levy en Fokje Theunis.

- Tjeerd Elzinga, winkelier, geboren te Zwaagwest-einde
in maart 1796.

68 Fokke Lourens. Fokke was gehuwd met

69 Willemke Djoerds Lourens. Naamsaanninge in Veenwouden

Uit dit huwelijk:

- Anne Lourens, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar
1794, zie 34.

70 Liewe de Jong. Zijn dochter bij een onbekende vrouw:

- Wypkjen de Jong, geboren te Zwaagwesteinde in het
jaar 1797, zie 35.

88 Bauke Klazes, geboren te Zwaagwesteinde rond 1743, over-
leden aldaar op 18 oktober 1806, ongeveer 63 jaar oud. Bauke
is getrouwd te Damwoude op 7 juni 1772 voor de kerk met

89 Hinke Ydes, afkomstig uit Westergeest.

Uit dit huwelijk:

- Klaas Heidstra, geboren rond 1773, zie 44.

- Yde Heidstra, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar
1774, overleden na 1836, minstens 62 jaar oud. Yde
neemt in 1811 de naam Heidstra aan als familienaam.

- Marijke Heidstra, geboren in het jaar 1779, over-
leden na 1836, minstens 57 jaar oud. Marijke is
getrouwd rond 1800 voor de kerk met Haaije Haaijes
Postma, koemelker, wonende te Zwaagwesteinde.

- Jelske Heidstra, geboren te Zwaagwesteinde rond 1784,
overleden aldaar op 28 augustus 1844, ongeveer 60 jaar
oud. Jelske is getrouwd te Veenwouden op 29 april 1804
voor de kerk met Sjoerd van de Pruik, dagloner, geboren
te Veenwouden rond 1776, overleden te Zwaagwesteinde op
29 juni 1851, ongeveer 75 jaar oud, zoon van Albert
Annes en Janke Sjoerds. Sjoerd nam in 1811 de naam
"Proek" aan als familienaam. Dit werd al snel
geschreven als "Van der Pruik".

90 Jan Westra. Zijn dochter bij een onbekende vrouw:

- Wyltske Westra, zie 45.

-- VIII --

128 Minne Brants Wijbenga, schipper en koopman, geboren te Westeijnde rond 1712, gedoopt te Damwoude op 13 februari 1724, wonende te Westeijnde. Minne is getrouwd rond 1740 met

129 Gertje van Eck, geboren rond 1720.

Uit dit huwelijk:

- Tjitske Minnes, gedoopt te Driesum op 27 november 1746, overleden te Zwaagwesteinde op 9 april 1807, 60 jaar oud. Zij liet zich op 5 november 1770 in Dantumawoude doopsgezind overdopen.

- Brant Minnes Wybenga, gedoopt te Damwoude op 29 december 1748, zie 64.

- Eelkjen Minnes, gedoopt te Damwoude op 18 oktober 1750.

- Jacob Minnes Wybenga, geboren rond 1755. Naamsaannamen in Zwaagwesteinde

- Marijke Wybenga, geboren te Zwaagwesteinde rond 1763, gedoopt op 3 juli 1768, overleden te Zwaagwest-einde op 14 januari 1839, ongeveer 76 jaar oud. Naamsaannamen in Zwaagwesteinde. Marijke was gehuwd met Lubbert Lipkes Westra, geboren te Zwaagwesteinde voor 1783, zoon van Liepke Lubberts.

- Antje Minnes Wybing, geboren rond 1767. Naamsaannamen in Zwaagwesteinde

134 Tjeerd Clazes, roopdraaier, geboren te Zwaagwesteinde rond 1727, wonende aldaar, overleden aldaar rond 1797, ongeveer 70 jaar oud. Hij kreeg een boete van 6 guldens wegens het meedoen aan het kollumer oproer. Tjeerd is getrouwd rond 1745 met

135 Tjimkjen Sijes, geboren rond 1725.

Uit dit huwelijk:

- Baukjen Tjeerds, geboren te Zwaagwesteinde in het jaar 1757, zie 67.

176 Claas Tjeerds. Claas was gehuwd met

177 Jelske Alberts.

Uit dit huwelijk:

- Tjeerd Clazes, geboren te Zwaagwesteinde rond 1727, zie 134.

- Bauke Klazes, geboren te Zwaagwesteinde rond 1743, zie 88.

-- IX --

256 Sibrandus Jacobs, geboren in het jaar 1675, wonende te Murmerwoude. Sibrandus was gehuwd met zijn nicht

257 Antje Tjeerds, geboren rond 1680.

Uit dit huwelijk:

- Jacob Sibrandus, gedoopt te Damwoude op 22 februari 1704, overleden voor 1724, hoogstens 20 jaar oud.
- Eelkje Sibrandus, geboren te Westeijnde rond 1707, gedoopt te Damwoude op 13 februari 1724.
- Jacob Sibrandus, geboren te Westeijnde rond 1709, gedoopt te Damwoude op 13 februari 1724.
- Trijntje Sibrandus, geboren te Damwoude in het jaar 1711.
- Minne Brants Wijbenga, geboren te Westeijnde rond 1712, gedoopt te Damwoude op 13 februari 1724, zie 128
- Janke Brands, geboren rond 1714.
- waarschijnlijk Albert Sibrandus, geboren rond 1725, wonende te Veenwouden.

258 Cornelis van Eck, korporaal, wonende te Driesum. Zijn kinderen bij een onbekende vrouw:

- Gertje van Eck, geboren rond 1720, zie 129.
- Maria van Eck, gedoopt te Driesum op 28 februari 1723, overleden voor 27 augustus 1724, hoogstens 1 jaar oud.
- Maria van Eck, gedoopt te Driesum op 27 augustus 1724.
- Maaïke van Eck, gedoopt te Driesum op 16 maart 1731.
- Moerke van Eck, gedoopt te Driesum op 11 oktober 1733.
- Cornelis van Eck, gedoopt te Driesum op 7 oktober 1736.
- Johanna van Eck, gedoopt te Driesum op 3 januari 1740.

268 =176 (Claas Tjeerds)

269 =177 (Jelske Alberts)

-- X --

512 Jacob.

Zijn zoon bij een onbekende vrouw (Volgens een van de bronnen moet dit een dochter van Sijbrandus Wijbenga zijn):

- Sibrandus Jacobs, geboren in het jaar 1675, zie 256.

514 Tjeerd Sijbrandus Wijbenga, gedoopt te Twijzel op 12 juni 1659. Tjeerd was gehuwd met

515 Eelkje ?.

Uit dit huwelijk:

- Antje Tjeerds, geboren rond 1680, zie 257.

-- XI --

1028 Sijbrandus Wijbenga, predikant, geboren te Harlingen

rond 1617, wonende te Twijzel, overleden aldaar op 3 februari 1673, ongeveer 56 jaar oud. Sijbrandus is getrouwd rond 1639 met

1029 Aechtie Minnes, geboren rond 1620.

Uit dit huwelijk:

- Aafke Wijbenga, gedoopt te Twijzel op 26 juli 1640, jong overleden voor 18 september 1642, hoogstens 2 jaar oud.
- Machteltje Wijbenga, gedoopt te Twijzel op 15 augustus 1641, jong overleden voor 21 april 1644, hoogstens 2 jaar oud.
- Aafke Wijbenga, gedoopt te Twijzel op 18 september 1642, overleden voor 15 februari 1652, hoogstens 9 jaar oud.
- Machteltje Wijbenga, gedoopt te Twijzel op 21 april 1644, jong overleden voor 6 juni 1647, hoogstens 3 jaar oud.
- Aukje Wijbenga, gedoopt te Twijzel op 7 maart 1646, jong overleden voor 14 oktober 1649, hoogstens 3 jaar oud.
- Machteltje Wijbenga, gedoopt te Twijzel op 6-6-1647
- Aukje Wijbenga, gedoopt te Twijzel op 14 oktober 1649, overleden voor 6 augustus 1654, hoogstens 4 jaar oud.
- Minne Wijbenga, gedoopt te Twijzel op 27-10-1650.
- Aafke Wijbenga, gedoopt te Twijzel op 15-2-1652.
- Aukje Wijbenga, gedoopt te Twijzel op 6-8-1654.
- Auke Wijbenga, gedoopt te Twijzel op 4-10-1657.
- Augustinus Wijbenga, gedoopt te Twijzel 12-6-1659
- Tjeerd Sijbrandus Wijbenga, gedoopt te Twijzel op 12 juni 1659, zie 514.

-- XII --

2056 Auke Wijbenga, geboren rond 1590. Auke was gehuwd met

2057 Aafke ?.

Uit dit huwelijk:

- Sijbrandus Wijbenga, geboren te Harlingen rond 1617, zie 1028.

2058 Minne Tjeerds. Minne was gehuwd met

2059 Machteltje Pieters.

Uit dit huwelijk:

- Aechtie Minnes, geboren rond 1620, zie 1029.

-- XIII --

4112 Sijbrand Wijbenga, geboren rond 1565. Zijn zoon bij een onbekende vrouw:

- Auke Wijbenga, geboren rond 1590, zie 2056.

130 JAAR FAMILIE VAN WYNZEN METSKES OP ÉÉN PLAATS IN NES

A. J. DIJKSTRA

In 1997 kocht Meindert Visser, de smid en benzinepomphouder van Nes het huis naast zijn benzinepompen. Hierdoor kwam er weer een soortgelijke situatie tot stand, zoals die ook in 1832 bij het begin van het Kadaster het geval was. De grond waarop dit huis staat, samen met de pompen en het naast gelegen hok, was toen bekend als het perceel Nes B 160.

In 1832 was het perceel 3 roeden en 10 el groot. Het bestond uit een huis en een erf, dat eigendom was van de Hieke Nannes Bouwma, arbeidster te Nes.

Door Hieke Nannes worden het huis en erf verkocht aan Gerrit Johannes De Vries. Rond 1839 is het perceel gesplitst in twee delen, waarop twee panden werden gebouwd. Het ene deel bleef in eigendom van Gerrit Joh. De Vries (B 794), het andere deel (waar nu het huis op staat, B 795) werd verkocht aan Wynzen Metskes de Vries. Rond 1840, 1841 is er weer sprake van een herindeling van zijn perceel, met daarnaast liggende percelen, zodat Gerrit Joh. De Vries uiteindelijk een erf heeft van 1 roede 64 el.

B 794

Allereerst volgt dan nu een beschrijving van het gedeelte van Gerrit Joh. De Vries, waar nu het hok en de pompen op staan. Gerrit Johannes de Vries was arbeider in Nes. In 1852 werd Johannes Bernhardus Ehlhart, koopman in Ternaard, eigenaar. Ehlhart heeft waarschijnlijk nooit in het huis gewoond, maar het gezien als een zakelijke belegging. Hij heeft het huis dan ook niet langer dan twee jaar in zijn bezit gehad, want al voor 1854 wordt het huis in twee delen verkocht. De ene helft werd verkocht aan Jelle Gerrits de Vries, de andere aan Klaas Jacobs Dijkstra, beiden arbeider te Nes. Dit was niet hun enige overeenkomst, want ze waren ook nog beiden schoonzoon van de buurman, Wynzen Metskes de Vries.

Jelle Gerrits de Vries was geboren in Wierum in 1800, en getrouwd met Grietje Wynzens de Vries. Zij woonden in de achterste helft van het huis, gezien vanaf de Foarstrjitte. In het bevolkingsregister van Nes worden zes kinderen genoemd. Gerrit, Wynzen, Jan, Anne, Grietje, Maaïke en Sibbeltje.

Jelle verkoopt zijn huis rond 1877 aan Oege Bouwes Bergmans,

een gardenier afkomstig uit Holwerd, die even daarvoor al een aangrenzend huis aan de Keatsbuorren had gekocht. Oege heeft het huis drie jaar later al weer verkocht aan Tjalling Romkes Meinsma, waarna het in 1886 in eigendom kwam van Auke Gerrits Heslinga, bakker te Blija. In 1893 verkoopt zijn weduwe het aan Lolkje Johannes Bonga, de weduwe van Ate Fokkes Noordenbos, in leven landbouwer. Na 1877 hebben de eigenaren doorgaans niet altijd zelf in het huis gewoond.

De andere helft van deze twee-onder-één-kap, het dichtste bij de Foarstrjitte, werd in 1854 eigendom van Klaas Jacobs Dijkstra. Klaas was getrouwd met Antje Wynzens De Vries, een zuster van Jelle' Grietje.

Klaas en Antje kregen 7 kinderen: Dieuwke, Jantje, Maaike, Gerrit, Jacoba, en twee Wynzens die beide niet oud zijn geworden.

Klaas Jacobs was niet al te groot, want uit de huwelijksbijlagen bij hun trouwen blijkt dat hij wegens gebrek aan lengte, en de broederdienst, geen dienst heeft hoeven te vervullen.

Klaas Jacobs Dijkstra stierf in 1887. In 1905, toen ook Antje Wynzens al was overleden, komt het huis in bezit van Arjen Andries Kingma, die getrouwd was met dochter Jacoba Klazes Dijkstra (in de volksmond: Japke). Arjen en Japke hadden 4 kinderen: Jantje, Andries, Antje en Dieuwke. Jantje vertrok bij haar huwelijk met Jan Barwegen naar Niawier, Andries kwam bij "het spoor", en is zodoende ook niet in Nes blijven wonen. De andere dochters bleven wel heel dicht bij hun oudershuis wonen.

Lolkje Joh. Bonga verkoopt rond 1917 het achterste deel van het huis aan Lolke Tijtsma. Het huis bleef hierdoor eigenlijk binnen de familie, want Lolke was getrouwd met Antje Kingma, een dochter van Arjen en Japke. In 1923, als Arjen Andries Kingma overlijdt, treden er wat veranderingen op in de eigendomssituatie. Jan Andries Kingma, wordt nu van beide helften de eigenaar. De Tijtsma's woonden toen in een huis aan de Keatsbuorren, dat Arjen Kingma enige jaren eerder had gekocht. Jan Kingma gebruikte het hele pand als één huis. Toen hij stierf in 1937 werd zoon Andries Jans Kingma, die melkrijder was, de eigenaar.

Andries verkocht enige tijd later de 'foarein' aan Sipke Dirks van Sinderen, arbeider en venter. Sipke heeft deze helft zo'n tien jaar in bezit gehad. Een deel van deze tijd heeft zijn zoon Eeltje van Sinderen er met zijn gezin in gewoond. In 1948 werd het verkocht aan Willem Feitsma, landbouwer. Feitsma heeft het huis niet zelf bewoond.

De andere helft van het huis heeft Andries Kingma overgedaan aan zijn broer Watze Kingma. In 1958 koopt Watze ook de helft van Feitsma erbij. In 1964 heeft Watze Kingma het hele

huis, waarvan de voorste helft in 1960 al onbewoonbaar was verklaard, verkocht aan Meindert Visser, de smid. Deze heeft het toen verbouwd als werkplaats/hok, zoals het er nu ook nog staat.

B 795

Het perceel (B 795) dat Wynzen Metskes De Vries kocht van Gerrit Johannes De Vries, heeft eigenlijk nooit meer een wijziging in grootte of vorm ondergaan, zoals dat met Jelle Gerrits' deel (B 794) wel het geval is geweest. Wel is er meerdere malen sprake geweest van nieuwe bebouwing.

In 1839 is er een huis gebouwd door Wynzen Metskes De Vries, arbeider te Nes. Zelf heeft hij er niet lang gewoond, want hij is overleden in 1842. Zijn vrouw Maaïke Feddes Keegstra heeft er gewoond tot zij is overleden in 1865. Op dat moment woonde haar dochter, Maaïke Wynzens de Vries, die weduwe was, bij haar in. Het huis was toen al in eigendom van deze Maaïke, maar een tantezegger van haar, Maaïke Klazes Dijkstra (een dochter van de eerder genoemde buurman Klaas Jacobs Dijkstra), was voor de helft bloot eigenaar.

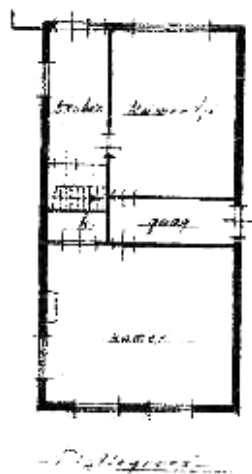
Maaïke Wynzens De Vries stond in Nes bekend als Maaïke Mosterd, omdat ze mosterd-ventster was. Zij is twee maal getrouwd geweest, eerst met Dirk Andries Elzinga, later met Harmen Jans van Dijk, een schoenmaker. Maaïke was een spaarzaam type, zo bleek na haar dood. In Oostergo, algemeen nieuwsblad, no. 85, stond op 24 oktober 1903 het volgende artikel:

Nes (W.D.) - 23 oktober. Deze dagen overleed alhier een ruim 80- jarige vrouw, welke met haar echtgenoot, schoenmaker van beroep, sedert eenige jaren door het burgerlijk armbestuur werd bedeed. Geen wonder dus, dat de erfgenamen groote oogen opzetten, toen uit de bedstede fl. 2400, - aan contanten werden te voorschijn gehaald. Vreemd zeker ook, dat de man hiervan geheel onkundig was.

Na het overlijden van Maaïke Wynzens de Vries werd tantezegger Maaïke Klazes Dijkstra de nieuwe eigenaar van het huis. Maaïke Wynzens weduwnaar, Harmen Jans van Dijk vertrok in 1908 richting Holwerd, van welke hij ook gekomen was.

Maaïke Klazes Dijkstra is nooit getrouwd geweest, en heeft ongeveer haar hele leven in Nes gewoond. Toen zij in 1913 overleed, kwam haar huis en erf in eigendom van Arjen Andries Kingma, haar zwager.

Toen Arjen Kingma rond 1913 in het bezit kwam van het huis van Maaïke, was één van zijn eerste reacties: "dy âld klinte moat mar om, wy sette in nijen!" En zo is dat ook gebeurd. Er werd toen een woning gebouwd, zoals er meer van die stijl en tijd in de Foarstrjitte zijn gebouwd (zie tekening). In mei 1915 trouwde dochter Dieuwke, en zij kwam toen in het nieuwe huis wonen met haar Harmen.

Harmen Renzes Dijkstra, in de volksmond "lytse Harm", werd geboren in Wierum, maar heeft het grootste deel van zijn leven toch in Nes gewoond. Harmen is begonnen als boerenknecht bij Dirk Pieters Feitsma in Nes, waar ook zijn latere zwager Lolke Tijtsma toen zijn werk vond. Later heeft hij altijd gewerkt op de boerderij waar nu de familie Anema woont. Tot aan het einde van de jaren zestig bleef Harmen in het huis aan de Foarstrjitte wonen. Hiermee was hij de laatste van de familie van Wynzen Metskes de Vries, die op deze plaats zo'n 130 jaar hebben gewoond.

Na een aantal bewoners en eigenaars, verkocht Lucas Bruyn in 1997 het huis aan Meindert Visser, zodat het perceel B 160 weer één geheel werd.

Bronnen: -Kadastrale gegevens gemeente Nes (sectie B)
                      -Bevolkingsregisters Nes 1840 t/m 1914
                      -BS gemeente West-Dongeradeel
                      -Oostergoo, algemeen nieuwsbl. no. 85, 1903
                      -Mondelinge informatie
                      -Bouwtekening voor bouwvergunning omstr. 1970,
                      afkomstig van een voormalige bewoner

Zijn stamboom.

Alexander Dumas père had een grootvader, die zijn afstamming van 't donkere ras niet verbergen kon. De beroemde schrijver bevond zich eens in een gezelschap, toen een jongmensch hem op een veel te vrijmoedige manier vroeg: „Is u meneer Dumas?”

„Om u te dienen”.

„Neem me niet kwalijk, is 't waar dat uw vader een mulat was?”

„Om u te dienen”.

„Dus dan was uw grootvader een neger?”

„Om u te dienen”.

„En uw overgrootvader?”

„Een zaa meneer. Mijne stamboom begint daar, waar de uwe eindigt!”

1925

LOURENS DEGELENCAMP EEN MAN GODS?

H. Hietkamp

Lourens Degelencamp was een man met een lange baard. Hij was goed van de tongriem gesneden en kende de bijbel bijna van het begin tot het einde. Hij was van mening dat er toen (omstreeks 1740) buiten hem geen andere redder of helper der kerk voorhanden was. Het was hem door Gods Geest geopenbaard. Hij was de zone Gods waarover werd gesproken in Openbaringen 12 : 5, waar staat: *"En zij baarde eenen mannelijken zoon, die al de Heidenen zou hoeden met eene ijzeren roede"*. (Statenvertaling) Hij verwees verder naar Zacharia 8, 't laatste vers, waar staat: *"Het zal in die dagen geschieden, dat tien mannen, uit allerlei tongen der heidenen, grijpen zullen, ja, de slip grijpen zullen van eenen Joodschen man, zeggende: Wij zullen met ulieden gaan; want wij hebben gehoord, dat God met ulieden is"*. Ten slotte meende hij dat toepasselijk op hem was hetgeen geschreven was in Hosea 13, Micha 4 : 2 en Numeri 24 : 19. Door Gods Geest ontving hij meerdere malen openbaringen en predikte het "woord" op diverse plaatsen.

Lourens was geboren in Groningen en was daar geweest tot omstreeks 1736. De laatste zes jaar verbleef hij in het Tuchthuis te Groningen. Aanvankelijk zat hij vast in de Stadspoort alwaar hij was gebracht na een ernstige burenruzie. Kennelijk wist men niet goed wat men met hem moest. Na elf dagen arrest kwam een bode van de President van Gedeputeerde Saten bij hem en vertelde hem dat hij een verzoek om invrijheidstelling moest indienen. Lourens vond dat vreemd en zei tegen de bode: "Indien de Edele Mogende Heren iets strafbaars tegen mij hebben, dan zal ik gewillig de straf ondergaan, doch als dat niet zo is, waarom moet ik dan een verzoek indienen om vrij te komen. Ze kunnen mij dan ook zo laten gaan". De President, Dhr. Wolters, vond dat Lourens maar een stijfkop was en liet hem in de Stadspoort zitten. Na een jaar daar te zijn geweest werd Dhr. Bottanius president en hij verzocht aan de andere leden van de Staten toestemming om Lourens, zonder verder verhoor en sententie, over te laten brengen naar het Tuchthuis te Groningen. Lourens kreeg in het Tuchthuis een aparte kamer en werd vrijgesteld van werkzaamheden. Lourens kreeg in het Tuchthuis toestemming om te preken. Zoals reeds vermeld bleef hij daar zes jaar. Wegens ruimtegebrek in het Tuchthuis werden zeventien gevangenen in vrijheid gesteld, waaronder Lourens. Hij stond dus weer op straat, maar werd

gelijktijdig uit de stad en de provincie gebannen. De spinhuis-meester las die schriftelijke maatregel aan hem voor. Zonder verzoek mocht hij niet terug komen. Het lag voor de hand dat hij naar Friesland uitweek. Hij reisde naar Dokkum en vestigde zich even buiten de stad op de Streek in de Grietenij Oostdongeradeel. Daar bleef hij drie jaar wonen. Vandaar vertrok hij naar Zwaagwesteinde en kwam daar in huis bij Anne Wessels. Hij gaf daar les aan de kinderen en ging voor in godsdienstoefeningen. Hij gedroeg zich daar goed. Vanuit Zwaagwesteinde ging hij naar Veenwouden en woonde drie maanden bij Peije Popes en Antie Teunis. Lourens gedroeg zich uiterst correct. Op zijn gedrag was verder niets aan te merken, maar hij bleef volhouden dat hij de plaatsvervanger van Christus was. Peije Popes was erg onder de indruk van Lourens. Lourens lustte geen boekweitmeel en wilde een goede kost. Hij weigerde enige arbeid te doen. Peije steunde hem volledig en dat bracht een ernstige verwijdering tot stand tussen het echtpaar. Antie vond het maar een dure kostganger en had ook weinig geloof in de denkbeelden van Lourens. Lourens zei tegen haar dat tijdens de "jongste dag" het boekweitmeel wel in haar ogen zou springen. Vandaar vertrok Lourens naar Rottevalle en nam zijn intrek in een schuur van Jacob Timmerman. Ook mocht hij wel in de kamer zitten. Hij liep nogal eens binnen bij Sweitse Wisses en zijn vrouw Sijske Sibbles. Sweitse vond dat Lourens een erg geleerd man was en erg verstandig. Sweitse was wel onder de indruk van zijn denkbeelden. Aan Sijske vertelde hij dat hij drie vrouwen had. Bij de laatste vrouw, een Jodin, wilde hij 20 zonen telen. Lourens sprak ook veel over de dag des oordeels. Hij zou een groot nieuw huis bouwen te Dokkum. Sijske kon het allemaal niet onthouden en verklaarde tegenover het Gerecht dat ze lang niet alles meer wist.

Vanuit Rottevalle vertrok Lourens naar Gorredijk, alwaar hij tien weken bleef wonen. Hij kwam daar in contact met Ds Jacobus Engelsma. Die had grote moeite met de prediking van Lourens en ging in tegen de leer van hem. Lourens schreef een gedicht dat hij verstuurde aan de Grietman van Opsterland.

WEL EDELE EN HOOGGEBORENE

Thans heeft mijn pen dit digt verkoren dewijl ik mij thans onderwerp

*Om redenen een waarheidsblijk Gods woorden ende wetten scherp
Geschreven op de Gorredijk geenszins zou ik die overtreden
Sodra ik hier was aangekomen nog ook 't gebodt der overheden*

Heeft Engelsma het ondernomen met onrecht ik niet ommege
 Om met een bijster groot gevoel Uedle verneem hierna
 Te rasen van den predikstoel want zo er iemand kan getuigen
 Op mij die niets had in gedagten zij daar terstond zal ik
 mij buigen
 Als na het sneekster schip te wagten bekennen mijn verdiende
 straf
 Te reisen na Wijmbritseradeel dog liegen is mij veel te laf
 Dus was ik hier de man teveelwant als ik den pastoor wou
 Op den preekstoel rond te vliegen schenden
 Vuil te lastren en te liegen
 Praatjes op een beedelaarstrant wat soude dit baren veel
 ellenden
 Past geen eerlijk predikant dog was hij een geleerde man
 Hij heeft Uedle zeer bedrogen o, mij wat wist ik hier dan van
 Tot zijner schand mij vuil belogen ik durf u Edele verzekeren
 En oproer in zijn plaats verwekt dat predikanten ende
 prekeren
 Dat geenszins hier tot stigting strekt niet kunnen voor mijn
 woort bestaan
 De prekers mij vanzelfs versogten van welke proeven heb
 gedaan
 Om zlegs te leeren zij bedogten wat scheelt mij Engelsma sijn
 nijdt
 Geenszins in desen eens de deur Uedele dienaar 't aller
 tijdt.
 Te sluiten uit gewone sleur.
 Welk vrijheit Quaakers zelfs genoten
 vermanings deur thans opgesloten
 van welke ik een vijand ben
 en niet als zuiver waarheit ken
 dat durf ik openbaar belijden
 schoon Engelsma mij wil bestrijden
 dat ik bij koningen heb gewoont
 en nimmer van hen ben gehoont
 die nooit in leere nog in leeven
 het allerminste heb misdreven
 dus draag ik kier ook in dit lant
 des blinden ijvers onverstant
 van preekers en van predikanten
 dog van geen regte Godsgezanten

Lourens werd er van beticht dat hij een valse profeet was en dat zijn leer en profetie niet strookte met de gangbare bijbelse leer. Lourens werd op last van de Grietman van Opsterland in hechtenis genomen. Op 12 juli 1741 werd hij in Leeuwarden uitgebreid verhoord door de Raadsordinaris Jan de Kempenaer in aanwezigheid van de substituut Procureur-Generaal. Lourens verklaarde dat hij niet het oogmerk had gehad om Ds. Engelsma te lasteren, noch iemand anders, maar dat Engelsma hem zwart maakte en belasterde. Het gedicht was alleen maar geschreven tot zijn verdediging. Lourens ontkende dat hij een verhaal had verteld over drie vrouwen, maar zei dat hij door ruimte en Gods Geest kon voorspellen dat er binnen zes jaar in Nederland grote veranderingen zouden plaats vinden. die daarin zouden bestaan dat er in elk huisgezin een sterfgeval zou plaats vinden waarbij in hoofdzaak mannen zouden sterven. Daarna zou er een diertijd aanbreken, waarbij ieder mens den ander zou eten. Vervolgens voorspelde hij een watervloed in Friesland, waarbij het water zes voeten over de aarde zou staan. Tenslotte zou er een oorlog uitbreken die zou uitlopen op een Kerkstaat waarin Joden wonen, waarover hij, Lourens, de leidsman en overste zou zijn. Het zou achttien jaar duren voor die Kerkstaat zou aanbreken. Daarna zou het zeventien jaar duren voor de Joden in de Kerkstaat zouden komen. Lourens wist zeker dat die tijd zou aanbreken in het jaar 1758. Lourens vertelde dat hij voornemens was een huis te bouwen op de Streek bij Dokkum nog voor de watervloed kwam. Dat huis zou een heerlijk en wonderlijk oord zijn en strekken tot een wonderteken voor het volk, teneinde hen op die manier tot bekering te brengen. Lourens was van mening dat er geen andere overste, redder en helper voor de kerk was dan hij. Dat was hem door God zelf geopenbaard.

Het Hof van Friesland veroordeelde Lourens Degelencamp op 15 juli 1741 tot twee jaar verbanning uit Friesland. Het is niet bekend waar hij is gebleven, want hij kon ook niet naar zijn woonplaats terugkeren. In Groningen was ook nog een verbanning van kracht.

Dossier 1968 Criminele Sententies Hof van Friesland.
Ryksarchief Leeuwarden.

GASRANTSOEN EN HUISWERK

Naar aanleiding van het denkbeeld van den oud-hoogleraar dr. H. Wefers Bettink te Utrecht om het huiswerk der scholieren wegens het beperkte lichtgebruik te rant-soeneeren, ontving Postiljon van de "Haagsche Post" het navolgende epistel bestemd voor den hoogleraar:

liefe professor weevers Betink,

mijn Oudste broer verteld zoeeven
wat u In de koerant hebt gescreven
oover Het huiswerk dat zoo slecht is voor de ogen
Nou wij geen gas meer Brande moogen
en dat meester Daar zuinig mee moet zijn
met het huiswerk Meen ik nouw dat is Fein
en alle jonges in de klas
zijden dat het zoo lief Van uw was
maar Onze meester werdt natuurlijk weer kwaat
en Riep stil daar met Je gepraat
je hoeft Bij mij met die gekheid niet an te kommen
van Avont drie teemaas en Zeven sommen
nouw en dat zal Heelemaal niet gaan
Want om halfelf 9 komt het Licht pas aan
en dan mot ik van mij moe Meteen na bed
daar heef onze meester Natuurlijk Niet op gelet
Die heeft van de gasnoot heelemaal geen gevoel
en Geeft maar huiswerk een reuseboel
vaak wel Stampvol De beide borden
kunt u bij ons Geen meester worde
en Kunt u zonder fouten schreiven
U most voor goed maar bij ons blijven
zoon bol Is meester ook niet Hoor
u is wel Knap genoeg Ervoor
Dan waren wij vant Huiswerk af
of geef u noch Al dikwijls Straf
toe kom maar bij ons doet het maar
de Heele klas verlangt ernaar.

U vrientje
JAAPIE.
(1917)

OPROEP VOOR DE SNEUPER

Kees de Boer

Na ruim 5 jaar 'sneupen' in het streekarchief te Dokkum en tal van andere archieven, contacten met vele familieleden en hulp van o.a. Doede Douma te Metslawier, heb ik mijn familie, de familie De Boer, afkomstig uit Lioessens, nu bijna compleet. Ik hoop er volgend jaar een familieboek over te laten verschijnen.

De familie De Boer, met als eerste Folkert Douwes (ca. 1675-1724), gevolgd door diens zoon Kornelis Folkerts (ca. 1709-1759), begint in feite met de zoon van Kornelis Folkerts: Siebe Kornelis (1747-1817), die in 1811 de achternaam De Boer aannam.

Van Siebe Kornelis de Boer heb ik het nageslacht nu bijna compleet. Bijna compleet, want waar elke 'sneuper' wel eens mee te maken krijgt, zitten er ook in mijn familie nog een paar onoplosbaar lijkende 'gaten'. Namelijk: drie mannelijke De Boer's zijn op redelijk jeugdige leeftijd uit de archiefboeken 'verdwenen'. Daarom wend ik me tot de lezers van De Sneuper om zo misschien nieuwe aanknopingspunten te vinden.

De volgende familieleden zijn 'verdwenen':

- 1. Justus Folkerts de Boer** (geb. Lioessens 13-8-1810). Hij was een zoon van Folkert Siebes de Boer, de laatste molenaar van de molen te Lioessens. Over deze molen, die in 1832 afbrandde, hebben artikelen in De Sneuper gestaan van Doede Douma (i.s.m. Reinder Tolsma). Justus Folkerts de Boer was molenaarsknecht in de tijd dat zijn vader de molen runde. In 1839 komt Justus voor het laatst voor in de boeken. Bij de volkstelling in dat jaar wordt hij nog genoemd op het adres van zijn vader in Lioessens, 29 jaar oud. Daarna is hij niet meer te vinden. Hij heeft waarschijnlijk Friesland verlaten, want in deze provincie is hij noch getrouwd noch overleden. Ook in o.a. Groningen en Drente is hij niet te vinden.
- 2. Hendrik Jacobs de Boer** (geb. Lioessens 16-12-1851). Komt in het bevolkingsregister van Lioessens voor als boerenknecht en dienstbode. In 1883, hij is dan 32 jaar, vertrekt hij naar het Groningse Usquert. Daar is Hendrik echter, volgens bevolkingsregister en B.S., nooit aangekomen. Net als neef Justus is hij in de noordelijke provincies noch getrouwd noch overleden.

3. **Anne Jacobs de Boer** (geb. Lioessens 25-6-1854), broer van Hendrik Jacobs de Boer. Ongeveer hetzelfde liedje als broer Hendrik. Hij is, volgens het bevolkingsregister van Lioessens, timmerknecht. In 1878 vertrekt Anne voorgoed uit Lioessens. Dan gaat hij, 24 jaar oud, naar Amsterdam. Daar is hij echter nooit ingeschreven. Ook is hij daar niet getrouwd of overleden.

Vraag: Kan iemand mij verder helpen met deze 'verdwenen' familieleden?

Over onze auteurs:

Klaas Jelle Bekkema: Geboren 1950 in Drachten, volgde een bouwkundige opleiding en was werkzaam als bouwkundig tekenaar, assistent-archeoloog en keramiek restaurateur, secretariael medewerker. Vanaf 1995 archiefmedewerker bij Hûs en Hiem en bij het Ryksargyf. Heeft meer dan 100 publikaties op zijn naam staan over genealogie, geologie, archeologie en historie (vooral van Smallingerland). Bekleedde functies in werkverbanden van de Fryske Akademy. Een van de laatste publikaties betreft het Familieboek Bekkema (1995), terwijl in verband met familie-onderzoek vrijwel 'alle' genealogieën Holwerda in Oostdongeradeel tot ca 1900 werden bijeen gezocht.

INHOUDSOPGAVE

138	Redactioneel	O.F. Vos
138	Bestuurlijk	G. de Weger
140	Ledennieuws	E. Smits
Genealogie		
143	Genealogie Holwerda (4)	K.J. Bekkema
149	Kwartierstaat Jelske Haans Ros	R.H. Postma
152	Kwartierstaat Bijker/Hoekstra	S.A. Bijker
154	Oanfullingen Kwart. Ruijsch	J. Meems
158	Hourglasstree of K. v.d. Tuin	
160	Kwartierstaat Johannes Wybenga	R.H. Postma
Streekgeschiedenis		
156	Ezumazijl: Sta of ik schiet	H. Hietkamp
169	130 jaar op één plaats te Nes	A.J. Dijkstra
174	Lourens Degelencamp: Man Gods?	H. Hietkamp
Varia		
139	Uitslagen van de enquête	R. Tolsma
141	Internet-nieuws	E. Smits
178	Gasrantsoen en huiswerk	Courant
179	Oproep aan sneupers	K. de Boer
180	Over onze auteurs/Inhoudsopgave	

